

Ευ. Κουτούπα-Ρεγκάκου

Καθηγήτρια Διοικητικού Δικαίου

Τομέας Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης

Νομική Σχολή

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

541 24 Θεσσαλονίκη

Τηλ. /τηλεομ.:

2310. 856619,

6977.003617

2310.996486

e-mail: evangelia.koutoupa@gmail.com

Προσωπική διεύθυνση:

Αλ. Μιχαηλίδη 7

546 41 Θεσσαλονίκη

Βιογραφικό σημείωμα

Α. Σπουδές και επαγγελματικές δραστηριότητες

Γεννήθηκα στη Θεσσαλονίκη το 1954. Πραγματοποίησα προπτυχιακές νομικές σπουδές στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα, με υποτροφία του ιδρύματος Μ. Στασινόπουλου, και στη Γαλλία (ειδίκευση Δημόσιο και Διοικητικό Δίκαιο), με απόκτηση τίτλου **διδάκτορα της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Σορβόννης Paris I (Panthéon-Sorbonne)**, το 1987 και θέμα διατριβής "Le pouvoir discrétionnaire de l'administration interventionniste en droit français" (Η διακριτική ευχέρεια της διοίκησης κατά τις παρεμβάσεις της στην οικονομία κατά το γαλλικό δίκαιο). **Μεταδιδακτορικές σπουδές στη Χαϊδελβέργη της Γερμανίας**, με υποτροφία του ιδρύματος *Alexander von Humboldt*.

Από το 2002 είμαι **τακτική καθηγήτρια Διοικητικού Δικαίου** της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Λοιπές επαγγελματικές δραστηριότητες

Διευθύντρια του νομικού περιοδικού "Επιθεώρηση Δημοσιούπαλληκού Δικαίου» (ΕΔηΔ), που εκδίδεται από τον εκδοτικό οίκο Νομική Βιβλιοθήκη.

Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρίας Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ), με πρόεδρο τον Κ. Μενουδάκο, επίτιμο Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης Δικαίου Τεχνολογίας και Κατασκευών (ΕΜΕΔΙΤΕΚΑ), με πρόεδρο τον Κ. Μενουδάκο, επίτιμο Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Μέλος του ευρωπαϊκού **Δικτύου** (επιστημονικής ομάδας) «**Δημόσιες συμβάσεις και νομική παγκοσμιοποίηση (Reseau Contrats publics dans la globalisation juridique)**», με συντονιστή τον καθηγητή της έδρας «**Μεταλλάξεις της Δημόσιας Δράσης και του Δημοσίου Δικαίου**» της γαλλικής Σχολής Πολιτικών Επιστημών (Ecole des Sciences Politiques, SciencesPo) J.-B.Auby.

Μέλος του ευρωπαϊκού Δικτύου (επιστημονικής ομάδας) «Εξυπνες πόλεις (Reseau Smart cities-villes intelligentes)», με συντονιστή τον καθηγητή της έδρας «Μεταλλάξεις της Δημόσιας Δράσης και του Δημοσίου Δικαίου» της γαλλικής Σχολής Πολιτικών Επιστημών (Ecole des Sciences Politiques, SciencesPo) J.-B.Auby.

Μέλος της “Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού” και ειδικότερα μέλος του Συμβουλίου Θεσμικού Πλαισίου (ΣΘΕΠ) της εταιρείας.

Μέλος της συντακτικής επιτροπής του νομικού περιοδικού «Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου», μαζί με τους Καθηγητές Διοικητικού Δικαίου της Νομικής Σχολής Αθηνών Γλ. Σιούτη και Σπ. Φλογαΐτη.

Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Νομικής της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών από τον Σεπτέμβριο 2005 μέχρι και τον Αύγουστο 2006.

Μέλος του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου "Chambre de recours des Ecoles Européennes" (Τμήματος Εκδίκασης Προσφυγών των Ευρωπαϊκών Σχολείων), που εδρεύει στις Βρυξέλλες και εκδικάζει προσφυγές πλήρους δικαιοδοσίας των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Σχολείων, από τον Απρίλιο 2004 μέχρι τον Νοέμβριο 2012.

Διευθύντρια του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ), ερευνητικού κέντρου που λειτουργεί στη Θεσσαλονίκη με τη μορφή νομικού προσώπου του ευρύτερου δημόσιου τομέα από τον Απρίλιο του 2007 μέχρι το 2011.

Επικεφαλής, από το 1997 μέχρι το 2011, της «Μονάδας Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων» (ΜοΠαΔις), επιστημονικής ομάδας που λειτουργεί στο πλαίσιο του ΚΔΕΟΔ ως ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και έχει ως έργο τον έλεγχο της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων δημοσίων έργων και υπηρεσιών των ελληνικών αναθετουσών αρχών από την άποψη του κοινοτικού δικαίου.

Διευθύντρια του νομικού περιοδικού «Δημόσιες Συμβάσεις και Κρατικές Ενισχύσεις» (ΔηΣΚΕ), μέχρι το 2011, που εκδίδετο από το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δημοσίου Δικαίου.

Συντονίστρια του Παρατηρητηρίου Περιβάλλοντος του ΚΔΕΟΔ από το 2007 μέχρι το 2011.

Εκδότης του νομικού περιοδικού «Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου» του ΚΔΕΟΔ από το 2007 μέχρι το 2011.

Συνεργασία με αλλοδαπά πανεπιστήμια

Επισκέπτρις καθηγήτρια στη Νομική Σχολή του πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης τον Ιούνιο-Ιούλιο 2016.

Επιστημονική συμμετοχή στο δίκτυο “Οι δημόσιες συμβάσεις στη Νομική Παγκοσμιοποίηση” (**Reseau Contrats Publics dans la Globalisation Juridique**), το οποίο είναι ευρωπαϊκή επιστημονική ερευνητική ομάδα υπό τον συντονισμό του κ. Jean Bernard Auby, καθηγητή της έδρας «**Μεταλλάξεις της Δημόσιας Δράσης και του Δημοσίου Δικαίου**» της Σχολής Πολιτικών Επιστημών (Ecole des Sciences Politiques) στο Παρίσι. Στα πλαίσια των επιστημονικών εκδηλώσεων του δικτύου, παρουσίασα εισήγηση με θέμα “*Η έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων κατά το ελληνικό δίκαιο*”, σε συνάντηση της ομάδας που έγινε στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2014.

Στο πλαίσιο αυτό ήμουν μέλος **στρογγυλής τράπεζας** σε τρεις επιστημονικές συναντήσεις της ομάδας, τον Μάιο του 2014 στην Φλωρεντία, τον Μάιο του 2015 στη Βαρκελώνη και τον Δεκέμβριο του 2016 στο Παρίσι. Το δίκτυο για τις “Δημόσιες συμβάσεις στη Νομική Παγκοσμιοποίηση” εκπονεί σύγγραμμα σχετικό με το νομικό και ιδιαίτερα το δικονομικό, πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων στις έννομες τάξεις των ευρωπαϊκών κρατών, στο οποίο έχω αναλάβει το μέρος που αφορά την Ελλάδα.

Επιστημονική συμμετοχή στο Δίκτυο “**Εξυπνες πόλεις**” (**Reseau Villes intelligentes - Smart Cities**), το οποίο είναι ευρωπαϊκή επιστημονική-ερευνητική ομάδα υπό τον συντονισμό του κ. Jean Bernard Auby, καθηγητή της έδρας «**Μεταλλάξεις της Δημόσιας Δράσης και του Δημοσίου Δικαίου**» της Σχολής Πολιτικών Επιστημών (Ecole des Sciences Politiques) στο Παρίσι. Το δίκτυο έχει ως ειδικότερο αντικείμενο το μέλλον των σύγχρονων πόλεων από άποψη διακυβέρνησης, πολεοδομικής ανάπτυξης κ.ά. Στα πλαίσια των επιστημονικών εκδηλώσεων του δικτύου συμμετέσχα σε συνέδριο με

θέμα “Έξυπνη πόλη-δημοκρατική πόλη;” («**Ville intelligente, ville démocratique?**”) που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι τον Φεβρουάριο του 2014.

Επιστημονική συμμετοχή στη Διεθνή Ένωση Πολεοδομικού Δικαίου (Association Internationale du Droit de l’Urbanisme-AIDRU) πρόεδρος της οποίας είναι η κ. J. Morand Deviller, ομότιμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Σορβόννης (Paris 1).

Επιστημονική συνεργασία με το πανεπιστήμιο της Μπρέσια της Ιταλίας και τη Διεθνή Ένωση Πολεοδομικού Δικαίου (Association Internationale du Droit de l’Urbanisme-AIDRU), στο πλαίσιο οποίας συμμετέσχα με θέμα “Η ρύπανση των υδάτων και του εδάφους μεταξύ εσωτερικού δικαίου και υπερεθνικών αρχών” που διεξήχθη στο πανεπιστήμιο της Μπρέσια της Ιταλίας στις 15 Μαρτίου 2010 με **εισήγηση** στο θέμα “Η προστασία των υδάτων στο ελληνικό δίκαιο”).

Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Alcala της Μαδρίτης στις 26.02.2010, προσκεκλημένη του Καθηγητή Διοικητικού Δικαίου Miguel Sanchez Moron, με θέμα “Οι δημόσιες συμβάσεις στην Ελλάδα”.

Επισκέπτis καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Paris II (Panthéon-Assas) κατά το εαρινό εξάμηνο του 2007 και συμμετοχή στο τμήμα μεταπτυχιακών σπουδών σε συνεργασία με τον καθηγητή κ. Yves Gaudemet.

Τον Ιούλιο του 1998 συμμετέσχα στη **διδασκαλία συγκριτικού δημοσίου δικαίου** στο “Greek Summer Programme” του **Capital University Law School των Η.Π.Α.**

Διδασκαλία, στο πλαίσιο της συνεργασίας μου με το Τμήμα Βιολογίας το 1997, **μαθημάτων δικαίου του περιβάλλοντος** στο Πανεπιστήμιο **Kristianstad της Σουηδίας.**

Τον Νοέμβριο 1997 συμμετέσχα **στο Μεταπτυχιακό Τμήμα του “Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης” στο Λουξεμβούργο (Mastère en études juridiques européennes του Institut Européen d’Administration Publique)** με διαλέξεις που είχαν ως αντικείμενο ζητήματα ευρωπαϊκού διοικητικού δικαίου.

Συμμετοχή σε επιστημονικές εταιρίες

Ιδρυτικό μέλος:

-της *Ελληνικής Εταιρίας Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ)*, της οποίας είμαι και αντιπρόεδρος (πρόεδρος της εταιρείας είναι ο κ. Μενουδάκος, επίτιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας),

-της *Ελληνικής Εταιρίας Δικαίου του Περιβάλλοντος*,

-του *Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου*, που διευθύνεται από τον Καθηγητή Διοικητικού Δικαίου της Νομικής Σχολής Αθηνών κ. Σπ. Φλογαΐτη, και μέλος του Δ.Σ. αυτού,

-της *Επιστημονικής Εταιρείας Διοικητικής Δικαιοσύνης*,

-της *Ελληνικής Εταιρίας Συγκριτικού Δικαίου*

-του *Συμβουλίου Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ.*

Μέλος :

-του *Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Σ.Χ.Σ.Α.Α)*

-της *Ελληνικής Εταιρίας Μελέτης Δικαίου Τεχνολογίας και Κατασκευών (ΕΜΕΔΙΤΕΚΑ)*, της οποίας είμαι αντιπρόεδρος (πρόεδρος της εταιρείας είναι ο κ. Μενουδάκος, επίτιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας),

-της *Εταιρείας Διοικητικών Μελετών*, πρόεδρος της οποίας είναι ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας κ. Ν. Σακκελλαρίου,

-της *Διεθνούς Ένωσης Πολεοδομικού Δικαίου (Association Internationale du Droit de l'Urbanisme-AIDRU)* πρόεδρος της οποίας είναι η κ. J. Morand Deviller, ομότιμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Σορβόννης (Paris 1)

-της *Ελληνικής Ένωσης Ευρωπαϊκού Δικαίου*,

-της *Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού* και ειδικότερα μέλος του Συμβουλίου Θεσμικού Πλαισίου της εταιρείας,

-του *Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΧΕΠΑ* επί διετία,

-της *Νομικής Επιτροπής του ΑΠΘ* επί εξαετία,

-του Συμβουλίου Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ. επί εξαετία

-του Εθνικού Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης επί τετραετία,

-της Εθνικής Ένωσης Διδασκτόρων Νομικής της Γαλλίας (Association Nationale des Docteurs en Droit),

-της νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής Δημοσίου Δικαίου του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης.

Εθνική ανταποκρίτρια και συνεργάτις διεθνών επιστημονικών περιοδικών:

-εθνική ανταποκρίτρια του γαλλικού περιοδικού «*Annuaire français du droit de l'urbanisme et de l'habitat*»,

-συνεργάτις του ευρωπαϊκού περιοδικού «*Ευρωπαϊκή Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου*» που εκδίδεται υπό την διεύθυνση των Σπυρ. Φλογαΐτη και G. Timsit,

-από το 1992 μέχρι το 2000 εθνική ανταποκρίτρια και σήμερα συνεργάτις του αγγλικού περιοδικού «*Public Procurement Law Review*».

Οικογενειακή κατάσταση

Σύζυγος του Αντώνη Ρεγκάκου, καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, και μητέρα του Βασίλη Ρεγκάκου, πτυχιούχου του Πανεπιστημίου von Humboldt και δικηγόρου Βερολίνου και Νέας Υόρκης.

Β. Σημαντικότερα έργα

I. Μονογραφίες

1. **"Le pouvoir discrétionnaire de l'administration interventionniste en droit français"**, διδ. διατριβή, Πανεπιστήμιο Paris I (Panthéon-Sorbonne), 1987, 569 σελ.
2. **"Πρόσθετοι ή παρεπόμενοι ορισμοί στην διοικητική πράξη"**, εκδ. Π. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1993, 284 σελ.
3. **"Η διοικητική διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων"**, εκδ. Π. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1995, 204 σελ.
4. **"Δημόσιες συμβάσεις και κοινοτικό δίκαιο. Διαδικασίες ανάθεσης και έννομη προστασία"**, εκδ. Π. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1995, 494 σελ.
5. **"Αόριστες και τεχνικές έννοιες στο δημόσιο δίκαιο"**, εκδ. Π. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1997.
6. **"Το δεδικασμένο των αποφάσεων των Διοικητικών Δικαστηρίων"**, εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 2002, 282 σελ.
7. **"Εμβάθυνση στο δημόσιο δίκαιο", Ειδικά θέματα διοικητικού δικαίου, μαζί με τη Δ. Κοντόγιωργα-Θεοχαροπούλου**, εκδ. Π. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 2005.
8. **"Δίκαιο του περιβάλλοντος"**, εκδ. Π. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 2005, 4η έκδ. 2008, 211 σελ.
9. **"Δίκαιο της παιδείας"**, μαζί με τον Β. Σκουρή, εκδ. Π. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 4η έκδ., 2008, 329 σελ.
10. **«Η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) περί δημοσίων συμβάσεων»**, υπό έκδοση.
11. **«Le contentieux des marches publics dans l'ordre juridique grec» (Οι διαφορές από δημόσιες συμβάσεις στην ελληνική έννομη τάξη)**, συμμετοχή σε υπό έκδοση συλλογικό τόμο με θέμα **«Le contentieux des marches publics» (Οι διαφορές από δημόσιες συμβάσεις)** που εκδίδεται με την επιμέλεια των **S. Toriccelli-L. Folliot-Lalliot**, καθηγητές στο Πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας και του Παρισιού Nanterre-Defence αντιστοίχως.

II. ΑΡΘΡΑ

1. "Η υποτέλεια των δημοσίων επιχειρήσεων. Ένας μύθος που σβήνει;" ΕΔΔ, 1984, σελ. 316-345.
2. "Η έννοια του δημόσιου τομέα", Δίκαιο και Πολιτική 1987, σελ. 1-23.
3. "Ο νέος θεσμός των προγραμματικών συμφωνιών", Αρμενόπουλος, 1988, σελ. 18-28.
4. "Η πρόσβαση στα διοικητικά στοιχεία κατά την γαλλική νομολογία", ΕΔΔ, 1990, σελ. 169-176.
5. "Οι συμβάσεις μεταξύ οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και φαρμακοποιών, πρότυπες και μικτές πράξεις στο δημόσιο δίκαιο", Χαριστήρια στον Ιωάννη Δεληγιάννη, τέταρτο μέρος, Θεσσαλονίκη 1992, σελ. 189-207.
6. "Note bibliographique: Grèce", Revue Européenne de Droit Public, 1992, σελ. 299-304.
7. "Enforcing the Public Procurement Rules in Greece", S. Arrowsmith (ed.), Remedies for Enforcing the Public Procurement Rules, Earlsgate Press, 1993, σελ. 387-399.
8. "Die Bestandskraft von Verwaltungsakten im französischen und deutschen Recht", REDP/ERPL, numéro hors série, 1993, σελ. 295 επ.
9. "Le rôle de la doctrine et du droit comparé dans la formation de la jurisprudence administrative hellénique" (Ο ρόλος της θεωρίας και του συγκριτικού δικαίου στην διαμόρφωση της ελληνικής διοικητικής νομολογίας), Journées de la Société de législation comparée, 1994, σελ. 227-232.
10. "Η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη", Αρμενόπουλος, 1995, σελ. 1380 επ.
11. "Παρατηρήσεις στις αποφάσεις ΣτΕ 2756-7/1994 (Υπόθεση Χορτιάτης II)", Νόμος και Φύση, 1995, σελ. 413-445.
12. "Η προσαρμογή του είδους της προσωρινής δικαστικής προστασίας στη φύση της ασφαλιστέας διοικητικής έννομης σχέσης", σε: Κ. Μπέη (εκδ.), Η δραστηριότητα της προσωρινής δικαστικής προστασίας, Κέντρο Δικανικών Μελετών, 1995, σελ. 172-189.
13. "Παρατηρήσεις στην πρόσφατη νομολογία του ΣτΕ για τα ρέματα με αφορμή την ΣτΕ 5357/1995 και τα ΠΕ 697-8/1995, 701/1995", Νόμος και Φύση, 1996, σελ. 459-463.

14. "*Le principe de confiance légitime en droit hellénique*", *Revue Hellénique de Droit International*, 1998, σελ. 337 επ.
15. "*The New Greek Legislation transposing the Remedies Directive*", *Public Procurement Law Review*, 1998, Current Survey, σελ. 12 επ.
16. "Επίδραση του «ανοίγματος» των δημοσίων επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας στα δικαιώματα των καταναλωτών", *Αποκρατικοποίηση των δημοσίων επιχειρήσεων και προστασία του καταναλωτή*, πρόλ. Β. Σκουρή, ΚΔΕΟΔ, 1998, σελ. 13-20.
17. "Συστήματα διοικητικών αδειών των αποκρατικοποιημένων επιχειρήσεων", *Αποκρατικοποίηση των δημοσίων επιχειρήσεων και προστασία του καταναλωτή*, πρόλ. Β. Σκουρή, ΚΔΕΟΔ, 1998, σελ. 101-108.
18. "*The Greek Law 2576/96 on improving the Public Works Contract Award Procedure*", *Public Procurement Law Review*, 1998, Current Survey, σελ. 130 επ.
19. "Προσωρινή προστασία ενώπιον Εθνικών Δικαστηρίων και Κοινοτικό Δίκαιο (με αφορμή την απόφαση του ΔΕΚ της 26.11.1996, C-68/95)", *ΕΕΕυρΔ* 1998, 329 επ.
20. "*The implementation of Directive 92/50 in Greece*", *Public Procurement Law Review*, 1999, Current Survey, σελ. 9 επ.
21. "Η προσωρινή προστασία κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μετά τον ν. 2522/97", *NoB* 1999, σελ. 537-556.
22. "Σχόλιο στην απόφαση 3445/98 της Ολομέλειας του ΣτΕ (Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης Αράχθου)", *Νόμος και Φύση*, 1999, σελ. 174-181.
23. "Η άσκηση αγωγής αποζημίωσης εκ μέρους του δημοσίου για συμβατική ευθύνη ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων", *παρατηρήσεις στην απόφαση 4518/98 του ΔΕφΑθ*, *ΕΔΔ* 1999, σελ. 411-419.
24. "*L'indemnisation des servitudes d'urbanisme en Grèce*" (Η αποζημίωση των πολεοδομικών δουλειών στην Ελλάδα), *Droit et ville*, 1999, σελ. 191-206.
25. "*Le droit de l'urbanisme en Grèce*", *Annuaire français du droit de l'urbanisme et de l'habitat*, έκδ. GRIDAUH (Groupement de recherche sur les institutions et le droit de l'aménagement, de l'urbanisme et de l'habitat), Dalloz, 2000, σελ. 561-578.

26. "Community law (including competition rules) affecting 'Networks' (telecommunications, energy and information technology) and its consequences for the Member States", FIDE 2000, 19th Congress, 1-3 June 2000, Topic 2, δημοσιεύθηκε στο Διαδίκτυο, 15 σελ.
27. "Οι αναθέτουσες αρχές κατά τις κοινοτικές οδηγίες – η έννοια του οργανισμού δημοσίου δικαίου", ΕΕΕυρΔ 2000, σελ. 563-572.
28. "Le commerce et la Ville en Europe. Le droit des implantations commerciales, le cas de la Grèce", (Το δίκαιο και η πόλη στην Ευρώπη. Το δίκαιο των εμπορικών εγκαταστάσεων – η περίπτωση της Ελλάδας), Colloque international de Louvain-la-Neuve, Les Cahiers du GRIDAU, série Droit Comparé, n. 6-2002, σελ. 250 επ.
29. "Freedom of education and teaching, science and research", Chapter 6, Fundamental Rights in Europe and North America, Martinus Nijhoff Publishers (Kluwer Law International), The Hague, 2003, τόμος Greece, σελ. 107-120.
30. "Η μεταρρύθμιση της κοινοτικής νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις", ΔησΚΕ (Δημόσιες Συμβάσεις και Ενισχύσεις) 2004, σελ. 10-14.
31. "Έννοια του οργανισμού δημοσίου δικαίου", ΔΕΚ 16.10.2003, C-283/00, Επιτροπή/Ισπανίας, ΔησΚΕ (Δημόσιες Συμβάσεις και Ενισχύσεις) 2004, σελ. 70-74.
32. "L'urbanisme, le droit et le juge: diversités nationales, Le juge et l'urbanisme dans les pays de l'Europe de l'Ouest", Colloque international de Rome, Les Cahiers du GRIDAU, série Droit Comparé, n. 9-2004, σελ. 226 επ.
33. «Το διοικητικής φύσεως ζήτημα στη νομολογία του ΣτΕ», τιμ. τ. Σ.τ.Ε., 2004, σελ. 659-680.
34. "Σκέψεις για τους νόμους περί βασικού μετόχου (με αφορμή την απόφαση *Fabricom* του ΔΕΚ της 03.03.2005)", ΔησΚΕ (Δημόσιες Συμβάσεις και Ενισχύσεις) 1/2005, σελ. 20-24.
35. "Οι νέες κοινοτικές οδηγίες-περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια ανάθεσης", ΔησΚΕ 3/2005, σελ. 288-292.
36. "Le contenu des plans d'urbanisme et d'aménagement dans les pays d'Europe de l'ouest", Les Cahiers du GRIDAU, 2006, σελ. 263 επ.

37. "Η δικαστική προστασία στο δίκαιο του περιβάλλοντος", αφιέρωμα στην καθηγ. Π. Γέσιου-Φαλσή, τ. ΙΙ, 2007, σελ. 657-668.
38. "Οι κοινοτικές αρχές του δικαίου του περιβάλλοντος", σε "Η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου του περιβάλλοντος στην Ελλάδα, 1981-2006", Ελληνική Εταιρία Δικαίου του Περιβάλλοντος, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2007, σελ. 73-87.
39. "Δημόσιο Δίκαιο του ανταγωνισμού", ΔησΚΕ (Δημόσιες Συμβάσεις και Ενισχύσεις) 2008, σελ. 30-39.
40. "Η αποζημίωση των πολεοδομικών δουλειών στο ελληνικό δίκαιο", εισήγηση σε ημερίδα με θέμα "Εκτός σχεδίου δόμηση, δικαίωμα ιδιοκτησίας και αποζημίωση", υπό δημοσίευση στα Πρακτικά του Δ.Σ.Α., Αθήνα 2009.
41. "Η οδηγία 2004/35 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη", Νόμος και Φύση, Νοέμβριος 2009.
42. "Η αρχή της προφύλαξης", υπό δημοσίευση στα "Κείμενα Έρευνας" του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου.
43. "Η προστασία των υδάτων στο ελληνικό δίκαιο", γραπτή εισήγηση σε σεμινάριο-ημερίδα με θέμα "Η ρύπανση των υδάτων και του εδάφους μεταξύ εσωτερικού δικαίου και υπερεθνικών αρχών" που διεξήχθη στο Πανεπιστήμιο της Μπρέσια της Ιταλίας στις 15 Μαρτίου 2010 και δημοσιεύθηκε το ίδιο έτος στα πρακτικά του συνεδρίου.
44. "Η απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών στο παράδειγμα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με τον Ν. 4014/2011", στο συλλογικό έργο "Μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση, Δυνατότητες, Προοπτικές, Αδυναμίες, εκδ. Σάκκουλα, 2014, σελ. 93 επ.
45. "Η διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων", υπό δημοσίευση στα πρακτικά συνεδρίου της Ένωσης Νομικών Βορείου Ελλάδος (ΕΝΟΒΕ).
46. "Θεσμικό πλαίσιο χωροταξίας: από τη θεωρία στην πράξη", ιστότοπος της Ελληνικής Εταιρίας Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ).
47. «Το νέο ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τον τουρισμό», ιστότοπος της Ελληνικής Εταιρίας Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας

(ΕΕΔιΠοΧ), εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που οργάνωσε η Επιστημονική Εταιρεία Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ) στην Θεσσαλονίκη στις 5 Μαρτίου 2015 με γενικότερο θέμα «Τα εθνικά χωροταξικά πλαίσια για τον Τουρισμό και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας».

48. «*Η εξέλιξη της έννοιας της δημόσιας υπηρεσίας*», υπό δημοσίευση στο περιοδικό «*Θεωρία και Πράξη Διοικητικού Δικαίου*» (έκδοση Νομικής Βιβλιοθήκης), εισήγηση στο συνέδριο που οργάνωσε η Εταιρεία Διοικητικών Μελετών σε συνεργασία με τη Νομική Σχολή του ΑΠΘ στη Θεσσαλονίκη στις 24 και 25 Απριλίου 2015 με γενικότερο θέμα «*Επίκαιρα ζητήματα Διοικητικού Δικαίου*».

49. «*Οι πολεοδομικές διαφορές στο ελληνικό δίκαιο*», εθνική εισήγηση στο συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Πολεοδομικού Δικαίου που διεξήχθη στη Λιέγη του Βελγίου στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2015, υπό δημοσίευση στα «*Les Cahiers du GRIDAUH*» (Groupement de Recherche sur les Institutions et le Droit de l'Aménagement, de l'Urbanisme et de l'Habitat) («*Τετράδια της Ομάδας Έρευνας για τους Θεσμούς και το Δίκαιο Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Οικισμού*»).

50. «*Δικαστική προστασία και δημόσιες συμβάσεις στην πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*», Β. Τζέμος (Επιμ.), Διοικητική Δικαιοσύνη, Συνέδριο Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ) στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ) 3 και 4.12.2014., εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2015, σελ. 23 επ.

51. «*Ατομικές ρυθμίσεις χωροταξικού και πολεοδομικού χαρακτήρα με τυπικό νόμο - Η υπόθεση Mall*», περιοδικό «*Ο Συνήγορος*», τεύχος 102, 2014, σελ. 63 επ.

52. «*Η συμβολή του Κωνσταντίνου Μενουδάκου στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τον θεσμό της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων*», σε: Ελληνική Εταιρεία Δικαίου του Περιβάλλοντος (επιμ.), *Ο Δικαστής, ο Νόμος και το Περιβάλλον-Τιμ. Τόμος για τον επ. Πρόεδρο του Συμβουλίου Κωνσταντίνο Μενουδάκο*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2016, σελ. 47-72.

53. «*Παγκόσμιο Διοικητικό Δίκαιο*», ιστότοπος της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων, από εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που έγινε στην Αθήνα στις 20 Απριλίου 2016.

54. «Δικαίωμα στην πόλη - ο σεβασμός του δημόσιου χώρου, βασική συνιστώσα μιας βιώσιμης πόλης», ιστότοπος της Ελληνικής Εταιρίας Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ) εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που έγινε στη Θεσσαλονίκη στις 11 Μαΐου 2016 που οργάνωσε η ΕΕΔιΠοΧ στις 11 Μαΐου 2016.

55. “Οικονομική κρίση και διοικητικός δικαστής”, ιστότοπος της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων, από εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που έγινε υπό την οργάνωσή της στη Θεσσαλονίκη στις 25 Νοεμβρίου 2016.

56. “Οι δουλείες απαγόρευσης δόμησης στον αιγιαλό συνιστούν προσβολή του δικαιώματος της ιδιοκτησίας και του άρθρου 1 του πρώτου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ;”, ιστότοπος Νόμος και Φύση, Οκτώβριος 2016.

II. Εισηγήσεις σε συνέδρια

2016

“Οικονομική κρίση και διοικητικός δικαστής”, εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που έγινε στη Θεσσαλονίκη στις 25 Νοεμβρίου 2016 που οργάνωσε η Ένωση Ελλήνων Δημοσιολόγων.

«Δικαίωμα στην πόλη - ο σεβασμός του δημόσιου αστικού χώρου, βασική παράμετρος μιας βιώσιμης πόλης», εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που έγινε στη Θεσσαλονίκη στις 11 Μαΐου 2016 που οργάνωσε η Ελληνική Εταιρία Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ) σε συνεργασία με το Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, με γενικότερο θέμα το «δικαίωμα στην πόλη».

«Παγκόσμιο Διοικητικό Δίκαιο», εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που έγινε στην Αθήνα στις 20 Απριλίου 2016 που οργάνωσε η Ένωση Ελλήνων Δημοσιολόγων.

2015

«Οι πολεοδομικές διαφορές στην ελληνική έννομη τάξη», εθνική εισήγηση στο συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Πολεοδομικού Δικαίου (Association Internationale du Droit de l'Urbanisme-AIDRU) με

γενικότερο θέμα “Οι πολεοδομικές διαφορές” (Le contentieux de l’urbanisme), που διεξήχθη στη Λιέγη του Βελγίου στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2015.

«Η εξέλιξη της έννοιας της δημόσιας υπηρεσίας», εισήγηση στο συνέδριο που οργάνωσε η Εταιρεία Διοικητικών Μελετών σε συνεργασία με τη Νομική Σχολή του ΑΠΘ στη Θεσσαλονίκη στις 24 και 25 Απριλίου 2015 με γενικότερο θέμα «Επίκαιρα ζητήματα Διοικητικού Δικαίου”.

«Το νέο ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τον τουρισμό”, εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που οργάνωσε η Επιστημονική Εταιρεία Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ) στην Θεσσαλονίκη στις 5 Μαρτίου 2015 με γενικότερο θέμα «Τα εθνικά χωροταξικά πλαίσια για τον Τουρισμό και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας».

2014

“Η νομολογία του ΔΕΕ σχετικά με τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις”, εισήγηση σε επιστημονική εκδήλωση που οργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Δικαίου του Περιβάλλοντος σε συνεργασία με την Επιστημονική Εταιρεία Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ) στην Αθήνα στις 19 Δεκεμβρίου 2014 και με θέμα «Οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις».

“Η έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων στο ελληνικό δίκαιο, εισήγηση σε επιστημονική εκδήλωση του δικτύου “Οι δημόσιες συμβάσεις στη Νομική Παγκοσμιοποίηση” (Contrats Publics dans la Globalisation Juridique) στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2014.

«Δικαστική προστασία και δημόσιες συμβάσεις στην πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης», εισήγηση σε συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ), που διεξήχθη στην Αθήνα στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

«Το νέο ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τον τουρισμό”, εισήγηση σε επιστημονική ημερίδα που οργάνωσε η Επιστημονική Εταιρεία Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ) στην Αθήνα στις 18 Ιουνίου 2014 με γενικότερο θέμα «Ο ειδικός χωροταξικός σχεδιασμός».

2011

"*Η προστασία των υδάτων στο ελληνικό δίκαιο*", γραπτή εισήγηση σε συνέδριο με θέμα "Η ρύπανση των υδάτων και του εδάφους μεταξύ εσωτερικού δικαίου και υπερεθνικών αρχών" που διεξήχθη στο Πανεπιστήμιο της Μπρέσια της Ιταλίας στις 15 Μαρτίου 2010.

"*Το δίκαιο δημοσίων συμβάσεων στην Ελλάδα*", διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Alcalá της Μαδρίτης στις 26.02.2010, προσκεκλημένη του Καθηγητή Διοικητικού Δικαίου Miguel Sanchez Moron.

"*Η διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων*", εισήγηση σε συνέδριο της Ένωσης Νομικών Βορείου Ελλάδος (ΕΝΟΒΕ) στις 7 Μαΐου 2010 στη Θεσσαλονίκη.

"*Θεσμικό πλαίσιο χωροταξίας: από τη θεωρία στην πράξη*", εισήγηση σε συνέδριο της Ελληνικής Εταιρίας Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας που διεξήχθη στις 14 Μαΐου 2010 στη Θεσσαλονίκη με γενικότερο θέμα «Ο ρόλος και οι προοπτικές της χωροταξίας στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση: Θεωρίες, πρακτικές και θεσμικό πλαίσιο».

2009

"*Η αποζημίωση των πολεοδομικών δουλειών στο ελληνικό δίκαιο*", εισήγηση σε συνέδριο με θέμα "Εκτός σχεδίου δόμηση, δικαίωμα ιδιοκτησίας και αποζημίωση" που διοργανώθηκε από τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, την Ένωση Δικαστικών Λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας και την Επιστημονική Εταιρία Δικαίου Πολεοδομίας και Χωροταξίας (ΕΕΔιΠοΧ) στις 12 Μαρτίου 2009.

"*Ο κοινοτικός μηχανισμός της περιβαλλοντικής ευθύνης*", εισήγηση σε συνέδριο με θέμα "Περιβαλλοντική ευθύνη: Θεωρητικές εξελίξεις και Ζητήματα Εφαρμογής", που διοργανώθηκε από τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά στις 26 και 27 Ιουνίου 2009.

"*Δημόσιες συμβάσεις-νεότερες εξελίξεις*", εισήγηση στο σεμινάριο Στασινόπουλου στις 18.12.2009 στην αίθουσα Ρακτιβάν του Συμβουλίου της Επικρατείας.

2008

«*Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού - Η συμβολή του Ευρωπαϊκού δικαίου στη δημιουργία ενός νέου κλάδου του δημοσίου δικαίου*»,

εισήγηση σε ημερίδα της Ελληνικής Ένωσης Ευρωπαϊκού Δικαίου και του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου την Παρασκευή 11 Απριλίου 2008 στο ΚΔΕΟΔ.

"Το δίκαιο προστασίας της ατμόσφαιρας", εισήγηση στο Πανεπιστήμιο την ημέρα Περιβάλλοντος στις 4 Ιουνίου 2008 που οργανώθηκε από το Συμβούλιο Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ.

«Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού», εισήγηση σε εκδήλωση με θέμα την παρουσίαση της ανανεωμένης μορφής - έντυπης και ηλεκτρονικής - της νομικής επιθεώρησης, έκδοσης του ΚΔΕΟΔ, με τίτλο: «Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά» την Πέμπτη 23 Οκτωβρίου 2008 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

2007

"Η αρχή της προφύλαξης", εισήγηση σε ημερίδα με θέμα "Κεραίες Κινητής Τηλεφωνίας, Νομικό Πλαίσιο-Προβλήματα εφαρμογής", που συνδιοργάνωσε το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου και ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης στο ΕΒΕΘ στις 18.10.2007.

2006

"Η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης στις ΣΔΙΤ", εισήγηση στο συνέδριο της 19.01.2006 της Ελληνικής Εταιρίας Μελέτης Δικαίου Τεχνολογίας και Κατασκευών (ΕΜΕΔΙΤΕΚΑ) με γενικό θέμα "Συμπράξεις Δημόσιου και ιδιωτικού Τομέα- ο νέος νόμος 3389/2005 και η διεθνής εμπειρία" που διεξήχθη στην Αθήνα.

"Πρόσφατες εξελίξεις στο κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων. Επισκόπηση των νέων κοινοτικών οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ", εισήγηση στο συνέδριο της 02-03.11.2006 με θέμα "Δημόσιες Συμβάσεις και Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα", που διεξήχθη στα Χανιά με οργάνωση του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων.

"Η σημασία του δημόσιου Πανεπιστημίου για την ακαδημαϊκή ελευθερία", εισήγηση σε συνέδριο με θέμα "Η συνταγματική θεώρηση Δικαιοσύνη, Ανωτάτη Παιδεία, Περιβάλλον" που διεξήχθη στην Κομοτηνή στις 10 Νοεμβρίου 2006 με συνδιοργάνωση του

Πανεπιστημίου Πειραιώς και του Τομέα Νομικής Επιστήμης Τμήματος ΟΔΕ.

"Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα-πεδίο εφαρμογής", εισήγηση στο συνέδριο με θέμα *"Καινοτομία-Επιχειρηματικότητα-ΣΔΙΤ-Διεθνής Συνεργασία. Προοπτικές για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας"* που οργάνωσε η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στην Κοζάνη στις 20-24.11.2006.

2005

"Η επίδραση του ευρωπαϊκού δικαίου στο δίκαιο του περιβάλλοντος", εισήγηση σε συνέδριο με θέμα *"Κοινοτικό δίκαιο: 25 χρόνια εφαρμογής από τα ελληνικά δικαστήρια",* που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2005 στο ΚΔΕΟΔ.

"Νέες κοινοτικές οδηγίες - Περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια ανάθεσης", εισήγηση σε ημερίδα με θέμα *"Δημόσιες συμβάσεις - νεώτερες εξελίξεις"* που πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιουνίου 2005 στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΔΣΑ με συνδιοργάνωση ΚΔΕΟΔ και ΔΣΑ.

2004

"Πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, και ειδικότερα για τις νέες κοινοτικές οδηγίες 2004/17 και 2004/18, e-procurement και τις συμπράξεις Δημοσίου-ιδιωτών", εισήγηση που έγινε στις 21 Δεκεμβρίου 2004 σε επιστημονική εκδήλωση που οργανώθηκε από το Κέντρο Διεθνούς & Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ), τη Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔις) και τη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ), στην αίθουσα του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, με θέμα την παρουσίαση της νέας Νομικής Επιθεώρησης *«Δημόσιες Συμβάσεις & Κρατικές Ενισχύσεις»*

2003

"Εξελίξεις στο ευρωπαϊκό διοικητικό δίκαιο", 10 Δεκεμβρίου 2003, εισήγηση σε επιστημονική εκδήλωση με θέμα *"Διοικητικό Δίκαιο-Πρόσφατες εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο"* που διεξήχθη στο ΚΔΕΟΔ με συνδιοργάνωση ΚΔΕΟΔ-ΑΠΘ.

"Ο κανονισμός για την παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα (Εμφαση στα δάση)", εισήγηση στην διημερίδα με θέμα Ζητήματα προστασίας των δασών που διεξήχθη στις 12 και 13 Δεκεμβρίου 2003 στη Θεσσαλονίκη με οργάνωση του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, της Εταιρείας Νομικών Βορείου Ελλάδος (Ε.Ν.Ο.Β.Ε.) και της Επιστημονικής Εταιρείας Διοικητικής Δικαιοσύνης (Ε.Ε.Δ.Δ.).